

Bedrijfseconomie in Balans, 9^e druk, havo, Hoofdstuk 18 Investeringsanalyse en financiering Samenvatting d.d. 12-10-2022

18.1 Investerings

Bij *uitbreidingsinvesteringen* vergroot een onderneming de voorraad vaste kapitaalgoederen. De productiecapaciteit neemt daardoor toe.

Bij *vervangingsinvesteringen* vervangt een onderneming een versleten of verouderd kapitaalgoed.

Risicoreductie is het zo klein mogelijk maken van onzekerheden.

De *cashflow* is het verschil tussen de geldstroom die de onderneming door de investering ontvangt en de geldstroom die zij uitgeeft.

18.2 Terugverdientijd

Bij de methode van de *terugverdientijd* berekenen we hoe lang het duurt voordat een investering is terugverdiend met behulp van de (jaarlijkse) cashflows. Bij een keuze uit verschillende investeringsprojecten verdient het project met de *kortste terugverdientijd* de voorkeur. Er wordt geen rekening gehouden met interestkosten.

18.3 Nettocontantewaardemethode

De nettocontantewaardemethode houdt wel rekening met de *tijds waarde* van het geld. De *netto contante waarde* is gelijk aan de contante waarde van de cashflows (inclusief een eventuele restwaarde) verminderd met de (contante waarde van) de investeringen. Een investeringsproject met een negatieve netto contante waarde komt niet in aanmerking. Bij de keuze uit verschillende investeringsprojecten verdient het project met de hoogste netto contante waarde de voorkeur.

Als de projecten een verschillend investeringsbedrag hebben, kunnen we een keuze maken op grond van de netto contante waarde per geïnvesteerde euro.

Als de projecten een gelijke netto contante waarde hebben, dan kijken we naar de looptijd van de projecten: het project met de kortste looptijd heeft dan de voorkeur (cashflows die verder in de toekomst liggen, worden namelijk onzekerder).

18.4 Eisen financiers

De *solvabiliteitseis* gaat over de verhouding eigen vermogen/vreemd vermogen. Het komt er altijd op neer dat het vreemd vermogen niet te hoog mag zijn ten opzichte van het eigen vermogen (bij een slechtere verhouding is bijvoorbeeld het rentepercentage hoger).

Een *borgstelling* is een garantstelling door iemand voor als de schuldenaar niet betaalt.

Bij *operational leasing* is de overeenkomst op korte termijn opzegbaar. Dit is vergelijkbaar met huren.

Bij *consignatievoorraad* ligt de voorraad (grond-/hulpstoffen, materialen of handelsvoorraden) in het magazijn van de onderneming, terwijl die voorraden eigendom blijven van de leverancier totdat de grondstoffen/materialen worden verbruikt of de handelsvoorraad wordt (door)verkocht aan afnemers.

Cloudoplossingen, hard- en/of software inclusief ondersteuning worden uitbesteed aan een IT-dienstverlener.

18.5 Vraag en aanbod vermogensmarkt

De *vermogensmarkt* is het geheel van vraag naar en aanbod van vermogen.

Financieringskosten zijn alle kosten die verbonden zijn aan het lenen van geld zoals interest (rente) en afsluitprovisie.

Vragers van vermogen zijn:

- *consumenten*: bijvoorbeeld hypothecaire leningen;
- *overheid*: de Staat geeft regelmatig obligatieleningen uit om het financieringstekort te dekken. Een obligatielening is een grote lening die is opgesplitst in delen (obligaties);
- *ondernemingen*: nv's geven aandelen uit om het eigen vermogen te vergroten; als een onderneming leent (door bijvoorbeeld een obligatielening uit te geven), neemt het vreemd vermogen toe.

Aanbieders van vermogen zijn:

- *institutionele beleggers*: pensioenfondsen en levensverzekeringsmaatschappijen. Dit zijn instellingen die grote bedragen beleggen als uitvloeisel van hun hoofdtaak (het doen van uitkeringen). Institutionele beleggers verstrekken vaak onderhandse leningen. Dit zijn langlopende leningen waarbij het geld door één geldgever verstrekt wordt;
- *spaarders*: Een spaarder belegt ondernemend als hij het risico accepteert van een wisselend inkomen. Een spaarder die bijvoorbeeld belegt in aandelen krijgt als vergoeding dividend waarvan de hoogte afhankelijk is van de gemaakte winst van de nv. Bij de verkoop van aandelen kan de belegger koersverlies lijden.
- *beleggingsfondsen*: Zij beheren het vermogen van particulieren. Beleggingsfondsen hebben deskundigen in dienst om zo goed mogelijk te beleggen en om het risico te spreiden.
- *ondernemingen*: Zij kunnen tijdelijk geld "over" hebben wat zij kunnen beleggen in aandelen en obligaties van andere ondernemingen/instellingen.
- *overheid*: Denk hierbij niet in de eerste plaats aan de centrale overheid (de Staat) maar aan lagere overheden als gemeenten, waterschappen en sociale fondsen.

18.6 Deelmarkten en toezicht

De vermogensmarkt bestaat uit de *geldmarkt* (voor kortstondig tijdelijk vermogen) en de *kapitaalmarkt* (voor aandelenvermogen en langdurig tijdelijk vermogen).

Voorbeelden van de geldmarkt zijn rekening-courantkrediet (rood staan), leverancierskrediet en afnemerskrediet.

De kapitaalmarkt bestaat uit de *openbare kapitaalmarkt* die voor iedereen toegankelijk is (zoals een aandelenemissie en de uitgifte van obligaties) en de *onderhandse kapitaalmarkt* waar slechts één geldgever voor het benodigde vermogen zorgt (zoals bij een onderhandse lening en een hypothecaire lening).

Verschillen tussen een onderhandse lening en een obligatielening zijn:

Onderhandse lening

- Er is één geldgever.

- Rechtstreeks contact tussen geldgever en geldnemer: over de leningvoorwaarden kan worden onderhandeld.

- Betaling van rente en aflossing is eenvoudig: er is namelijk maar één geldgever.

- De geldgever kan zijn geld niet eerder terugkrijgen dan aan het eind van de looptijd.

Obligatielening

- Er zijn talrijke geldgevers (iedereen kan inschrijven op een obligatielening).

- De obligaties worden geplaatst via de effectenbeurs. De voorwaarden worden vooraf bekend gemaakt.

- Bij betalen van rente en aflossing wordt de bank ingeschakeld.

- Een obligatiehouder kan zijn uitgeleende geld terugkrijgen door zijn obligatie via de effectenbeurs te verkopen.

De *AFM* (Autoriteit Financiële Markten) is een toezichhoudende instantie op alles wat te maken heeft met sparen, beleggen, verzekeren, pensioenen en lenen.

DNB (De Nederlandsche Bank) is de toezichthouder en verleent o.a. bankvergunningen.